

Адкрыцьце Генэральны Асамблеі ЗН

(Заканчэнне з 1-ай балону)

Вядомая реч, што пры падобнай «кань-юктуры» давялося хутчэй «адсорца» із паком містра Х ды назаўтрае, узвро-ішыся ў вязку розных газетаў (каб ня сумаваць у радоўцы), ад гадзіны 12.30 да 3.30 прастаяць у «хвасце», каб атры-мачь той запаветны «тыкет».

*

А гадзіне 3.15 21-га верасьня г. г. рас-пачала сваю працу 9-ая сесія Генэральнае Асамблеі Задзіночных Нацын. У лёжах дзеля упрывілеяваных гасцей ад агульнага фону вычуваюцца сваім стро-ямі й выглядам прадстаўнікі Азіі і Аф-рыкі. Фотарэптары сквіна «паўночы» на Бэрнарда Барука і пакуль што яшчэ моднага Вышынскага..

Сп-ня Пандыт, галава дэлегацыі Ін-ды, што старшынствавала на папярэд-ний сесіі, адчыняючи паседжанне, пра-пануе ўсім 2.500 прыступным на іэрэмоніі адчыненія падніца із сваіх месц і на часіні аддацца «маўчанью і мэдзяты-цы», пасля чаго мае кароткую прамо-ву. У прамове сп-ня Пандыт прыгадала аб «награмаджаніі над съетам чор-ных хмараў», адклікаючыся да «калек-тыўнай мудрасці» сабраныя дзеля на-рэжананія ўсіх сілаў і намаганнія ў разьвейніні гэтых хмараў.

Мэта ЗН — кожа сп-ня Пандыт, — падтрыманьне міру ўсім съете. Да гэтых мэтых імкнуліся ў будучы імкнуцца ЗН і ў будучыні. Ня трэба ѹніраваць сътворанай намі машині ды не забывацьца на тое, што на пустым ходзе найлеп-шая машина можа заіржавець.

Усьелд за прамовай Пандыт, дробным подбегам пам'чалася на трывану Вышын-скі з ведамай ужо й чаканай ўсімі пра-панову ѿ аб ануляваныі паўнамоцтваў «Гаміданаўскай клікі» і запрашэніі ў сібры ЗН чырвонага Кітаю. Вышын-скі даволі доўгі й нудна «даводзіў» за-конасьць Мао-Тсе-Тунгаўскую ўраду, быццам-бы «выбранага» прадстаўнікамі 600 мільённага народу.

Вяртаячыся на сваё месца ў чацвер-тых радзе ад трываны, ён крыйху затры-маўся калас першага раду, дзё ў гэтым го-дзе месцыца «народная» дэлегацыя Польшчы (права на займанье першага раду штогоду мяніеца, а далей дэлега-ты сядзяць у альфабетным парадку) каб прынесьці вернападаныя паклоны «прад-стаўніку» запрыязненага народу, што таксама, як і кітайскі народ, «выйраў» сабе гэтых прадстаўнікоў і «добраахвот-на» пасадзіў сабе іх іхных калегаў на шыло.

Трэба адцеміць адзін даволі прыкry-дзеля ўсіх «народных дэмакратоў», а асаўліві дзеля самога «боса» Вышын-скага, маленькі інцыдэнт: як толькі Вышынскі падніўся бегы на трывану, із галерыі для публікі на галовы дэлега-ты пасядзіўся антыкамуністычны ўлёткі, што іх раскідалі, як пазней высыяўлілася, з украінскія патрыёткі. А яшчэ да пачатку сесіі, перад будынкам ЗН вялікай колькасцю Кітайдцаў Украінцаў і крыйху Рәсейцаў, із антыка-мунистычнымі транспарэнтамі ў родных і ангельскай мовах, дэманстравалі су-праца прынесьці чырвонага Кітаю ў ЗН і наагул супраць самазваных камуністычных захопнікаў і ўзурпатораў улады ў іхных краёх.

Спадзяваліся, што Вышынскому ад-кажа прысутны на адчыненні сесіі

Даллес, але рэзалицыю амэрыканскай дэлегацыі з прапановай наагул не аб-мяркоўваць гэтага пытання на цін-е, замік Даллес, упес сталы ганізацыяў, прымыашчых у свой час Каардынацыйнага Цэнтру (МАКЦ-у), які нымі фіксыраннымі арганізацыямі за «не-прадстаўнік ЗН ад ЗША Кобот Лодж.

Загадзі было ведама, што рэзалицыю

ЗША падтрымася большыя дэлегатаў і

ЗША падтрымася большыя дэлег

Дзіве канфэрэнцыі у Парыжы

(Працяг з 2-ой балоны)

аб «Дзейнай Радзе» нябожчык прэз. Гру-
зы А. Гегечкоры, як старшыня Камісіі
Сувязі, склікаў у траўні месяцы г. г. кан-
фэрэнцыю быльых удзельнікаў праекта-
ванага МАКЦ-у. Канфэрэнцыя гэна ад-
хілла праект аб «Дзейнай Радзе» ўва-
гусіх яго аснаўтных пунктах, залучляючы
аднасць, што ўспомненая арганізацій-
гатовыя прыступіць да новых перагаво-
раў. У выніку гэтага Амэрыканскі Камі-
тэт да 24 траўня звярнуўся да прэз.
Абрамчык з просьбай узяць на сябе па-
сядніцтва ў перагаворах і представіць
канкрэтныя ўмовы, на падставе якіх да-
тычныя арганізаціі гатовыя да супра-
цоўніцтва з Ам. Камітэтам. Прэз. Абрам-
чык на пажаданні Ам. Камітету і пажа-
данні засікаўленых арганізацій зга-
дзіўся на пасядніцтва і пасылаў член-
кансультатыў, як з прадстаўнікамі Ам.
Камітету, так і з эміграцыямі, склікаў на
дзень 28 жніўня канфэрэнцыю ў Па-
рыжы.

Як бачым з картотка наведзенай тут гі-
сторыі аб перагаворах эміграцыяй ў Ам.
Камітэтам на працягу апошнія годы ча-
су, канфэрэнцыя скліканая прэз. Абрам-
чыкам павінна была адгуляць ролю ней-
кага фінала.

Запросіны на гэтую канфэрэнцыю былі
разасланыя палітычным цэнтрами 8-мі не-
расейскіх народоў і 2-мі расейскім арга-
нізаціям (ЛІЗЕ і СБОНР-у). Дзіве апош-
нія арганізаціі не прыбылі. ЛІГА з тэх-
нічных, а СБОНР з фінансовых прычы-
наў. Восем-жа цэнтру нерасейскіх наро-
даў на канфэрэнцыі былі прадстаўленыя
у наступным складзе:

АЗРБАЙДЖАНСКІ: Ад Азэрбайджанскай
Дэмакратычнай Рэспублікі і Нацыяналь-
нага Камітету — 2 дэлегаты.

Армія: Ад Армянскай Дэм. Рэспублікі
і партыі Данашнікі — 3 дэлегаты.

Грузія: Ад Грузінскай Нацыянальнай
Рады — 3 дэлегаты.

Паўночна-Каўказы: Ад Паўн. Каў-
казскага Нацыянальнага Камітету — 1 дэ-
легат.

Ідэял-Уральцы былі звеступлены ўпа-
наваканым Паўночнага Каўказа Саід
бэям Шамілям.

Туркестаны: Ад Туркелі — адзін дэ-
легат.

Украінскую Нацыянальную Раду прад-
стаўляў прэм'ер Сазонец — міністар вон-
кавых справаў — інж. Андрыёўскі.

Беларускі дэлегацый складалася з
прэз. Абрамчыком і Ал. Арешкі.

Апроч дэлегатаў прысутнічала на кан-
фэрэнцыі калі 10-ёх гасцей, у тым ліку
і прыбылы з Туреччыны вядомы азэр-
байджанскі дзеяць, б. старшыня Азэрбай-
джанскага парламенту, Д-р. Расулзадэ,
які дагэтуль стаў з боку ад акцыі Ам.
Камітету. Прыехаў таксама і прадстаўнік
Амэрыканскага Камітету містэр Поч.

З уступной прамовы прэз. Абрамчы-
ка, як старшыня канфэрэнцыі, затым
прызвітальнай прамовы прадстаўніка Ам.
Камітету містера Печі і іншых уступных
промоваў дэлегатаў адразу адчулася, што
канфэрэнцыя гэта стаіць перад аслабіва-
чымі заданнем, што ад пастановаў яе
будзе залежыць, што або паўстане нейкі
супольны фронт эміграцыі із Ам. Камі-
тетам для змагання супречь бальшавіз-

му, або кожны з двух бакоў пойдуть
сваймі шляхамі.

Пасля гэткай уступнай часткі канфэрэнцыі, грунтоўнага абмену думкамі і
аналізі агульнай сітуацыі, было пры-
ступлена да разгляду праектаў супра-
цоўніцтва з Ам. Камітэтам падгатаваны
некаторымі дэлегатамі яшчэ дома. Спрач-
кі над праектамі, які з іх узяць у васто-
ву для дыскусіі, прагрываю амаль два
дні. Узгодніць пагляды ў так важным
прысланы 8-мі народу аказалася спра-
вай на так лёгкай. Выхад адбыў быў
знайдзены. Было запрапанавана два пра-
екты, якія якраз і выклікалі разыход-
жанне ў дэлегатаў. Прапазыцыя гэтая
была прынятая й выбраная рэдакцыйная
камісія прыступіла да апрацоўкі пласоб-
ных пунктатаў абодвух праектаў.

Першы з праектаў прадбачаў ствары-
нне адзінага цэнтра па прыцынцу на-
цыянальных прадстаўніцтваў, другі двух
асобных цэнтраў; цэнтру нерасейскіх на-
родоў і цэнтру расейскіх арганізацій. У
вабодвух праектах выключалася
якай-небудзь супольная палітычная
пляцформа, а мелася наўвеше толькі ка-
рдынацыйная дзеяньня ў практычнай пра-
цы змагання з бальшавізмам.

Пасля з праектаў прадбачаў ствары-
нне адзінага цэнтра па прыцынцу на-
цыянальных прадстаўніцтваў, другі двух
асобных цэнтраў; цэнтру нерасейскіх на-
родоў і цэнтру расейскіх арганізацій. У
вабодвух праектах выключалася
якай-небудзь супольная палітычная
пляцформа, а мелася наўвеше толькі ка-
рдынацыйная дзеяньня ў практычнай пра-
цы змагання з бальшавізмам.

Пасля з праектаў прадбачаў ствары-
нне адзінага цэнтра па прыцынцу на-
цыянальных прадстаўніцтваў, другі двух
асобных цэнтраў; цэнтру нерасейскіх на-
родоў і цэнтру расейскіх арганізацій. У
вабодвух праектах выключалася
якай-небудзь супольная палітычная
пляцформа, а мелася наўвеше толькі ка-
рдынацыйная дзеяньня ў практычнай пра-
цы змагання з бальшавізмам.

Пасля з праектаў прадбачаў ствары-
нне адзінага цэнтра па прыцынцу на-
цыянальных прадстаўніцтваў, другі двух
асобных цэнтраў; цэнтру нерасейскіх на-
родоў і цэнтру расейскіх арганізацій. У
вабодвух праектах выключалася
якай-небудзь супольная палітычная
пляцформа, а мелася наўвеше толькі ка-
рдынацыйная дзеяньня ў практычнай пра-
цы змагання з бальшавізмам.

Пасля з праектаў прадбачаў ствары-
нне адзінага цэнтра па прыцынцу на-
цыянальных прадстаўніцтваў, другі двух
асобных цэнтраў; цэнтру нерасейскіх на-
родоў і цэнтру расейскіх арганізацій. У
вабодвух праектах выключалася
якай-небудзь супольная палітычная
пляцформа, а мелася наўвеше толькі ка-
рдынацыйная дзеяньня ў практычнай пра-
цы змагання з бальшавізмам.

Пасля з праектаў прадбачаў ствары-
нне адзінага цэнтра па прыцынцу на-
цыянальных прадстаўніцтваў, другі двух
асобных цэнтраў; цэнтру нерасейскіх на-
родоў і цэнтру расейскіх арганізацій. У
вабодвух праектах выключалася
якай-небудзь супольная палітычная
пляцформа, а мелася наўвеше толькі ка-
рдынацыйная дзеяньня ў практычнай пра-
цы змагання з бальшавізмам.

Пасля з праектаў прадбачаў ствары-
нне адзінага цэнтра па прыцынцу на-
цыянальных прадстаўніцтваў, другі двух
асобных цэнтраў; цэнтру нерасейскіх на-
родоў і цэнтру расейскіх арганізацій. У
вабодвух праектах выключалася
якай-небудзь супольная палітычная
пляцформа, а мелася наўвеше толькі ка-
рдынацыйная дзеяньня ў практычнай пра-
цы змагання з бальшавізмам.

Пасля з праектаў прадбачаў ствары-
нне адзінага цэнтра па прыцынцу на-
цыянальных прадстаўніцтваў, другі двух
асобных цэнтраў; цэнтру нерасейскіх на-
родоў і цэнтру расейскіх арганізацій. У
вабодвух праектах выключалася
якай-небудзь супольная палітычная
пляцформа, а мелася наўвеше толькі ка-
рдынацыйная дзеяньня ў практычнай пра-
цы змагання з бальшавізмам.

Пасля з праектаў прадбачаў ствары-
нне адзінага цэнтра па прыцынцу на-
цыянальных прадстаўніцтваў, другі двух
асобных цэнтраў; цэнтру нерасейскіх на-
родоў і цэнтру расейскіх арганізацій. У
вабодвух праектах выключалася
якай-небудзь супольная палітычная
пляцформа, а мелася наўвеше толькі ка-
рдынацыйная дзеяньня ў практычнай пра-
цы змагання з бальшавізмам.

Пасля з праектаў прадбачаў ствары-
нне адзінага цэнтра па прыцынцу на-
цыянальных прадстаўніцтваў, другі двух
асобных цэнтраў; цэнтру нерасейскіх на-
родоў і цэнтру расейскіх арганізацій. У
вабодвух праектах выключалася
якай-небудзь супольная палітычная
пляцформа, а мелася наўвеше толькі ка-
рдынацыйная дзеяньня ў практычнай пра-
цы змагання з бальшавізмам.

Пасля з праектаў прадбачаў ствары-
нне адзінага цэнтра па прыцынцу на-
цыянальных прадстаўніцтваў, другі двух
асобных цэнтраў; цэнтру нерасейскіх на-
родоў і цэнтру расейскіх арганізацій. У
вабодвух праектах выключалася
якай-небудзь супольная палітычная
пляцформа, а мелася наўвеше толькі ка-
рдынацыйная дзеяньня ў практычнай пра-
цы змагання з бальшавізмам.

Пасля з праектаў прадбачаў ствары-
нне адзінага цэнтра па прыцынцу на-
цыянальных прадстаўніцтваў, другі двух
асобных цэнтраў; цэнтру нерасейскіх на-
родоў і цэнтру расейскіх арганізацій. У
вабодвух праектах выключалася
якай-небудзь супольная палітычная
пляцформа, а мелася наўвеше толькі ка-
рдынацыйная дзеяньня ў практычнай пра-
цы змагання з бальшавізмам.

Пасля з праектаў прадбачаў ствары-
нне адзінага цэнтра па прыцынцу на-
цыянальных прадстаўніцтваў, другі двух
асобных цэнтраў; цэнтру нерасейскіх на-
родоў і цэнтру расейскіх арганізацій. У
вабодвух праектах выключалася
якай-небудзь супольная палітычная
пляцформа, а мелася наўвеше толькі ка-
рдынацыйная дзеяньня ў практычнай пра-
цы змагання з бальшавізмам.

Пасля з праектаў прадбачаў ствары-
нне адзінага цэнтра па прыцынцу на-
цыянальных прадстаўніцтваў, другі двух
асобных цэнтраў; цэнтру нерасейскіх на-
родоў і цэнтру расейскіх арганізацій. У
вабодвух праектах выключалася
якай-небудзь супольная палітычная
пляцформа, а мелася наўвеше толькі ка-
рдынацыйная дзеяньня ў практычнай пра-
цы змагання з бальшавізмам.

Пасля з праектаў прадбачаў ствары-
нне адзінага цэнтра па прыцынцу на-
цыянальных прадстаўніцтваў, другі двух
асобных цэнтраў; цэнтру нерасейскіх на-
родоў і цэнтру расейскіх арганізацій. У
вабодвух праектах выключалася
якай-небудзь супольная палітычная
пляцформа, а мелася наўвеше толькі ка-
рдынацыйная дзеяньня ў практычнай пра-
цы змагання з бальшавізмам.

Пасля з праектаў прадбачаў ствары-
нне адзінага цэнтра па прыцынцу на-
цыянальных прадстаўніцтваў, другі двух
асобных цэнтраў; цэнтру нерасейскіх на-
родоў і цэнтру расейскіх арганізацій. У
вабодвух праектах выключалася
якай-небудзь супольная палітычная
пляцформа, а мелася наўвеше толькі ка-
рдынацыйная дзеяньня ў практычнай пра-
цы змагання з бальшавізмам.

Пасля з праектаў прадбачаў ствары-
нне адзінага цэнтра па прыцынцу на-
цыянальных прадстаўніцтваў, другі двух
асобных цэнтраў; цэнтру нерасейскіх на-
родоў і цэнтру расейскіх арганізацій. У
вабодвух праектах выключалася
якай-небудзь супольная палітычная
пляцформа, а мелася наўвеше толькі ка-
рдынацыйная дзеяньня ў практычнай пра-
цы змагання з бальшавізмам.

Пасля з праектаў прадбачаў ствары-
нне адзінага цэнтра па прыцынцу на-
цыянальных прадстаўніцтваў, другі двух
асобных цэнтраў; цэнтру нерасейскіх на-
родоў і цэнтру расейскіх арганізацій. У
вабодвух праектах выключалася
якай-небудзь супольная палітычная
пляцформа, а мелася наўвеше толькі ка-
рдынацыйная дзеяньня ў практычнай пра-
цы змагання з бальшавізмам.

Пасля з праектаў прадбачаў ствары-
нне адзінага цэнтра па прыцынцу на-
цыянальных прадстаўніцтваў, другі двух
асобных цэнтраў; цэнтру нерасейскіх на-
родоў і цэнтру расейскіх арганізацій. У
вабодвух праектах выключалася
якай-небудзь супольная палітычная
пляцформа, а мелася наўвеше толькі ка-
рдынацыйная дзеяньня ў практычнай пра-
цы змагання з бальшавізмам.

Пасля з праектаў прадбачаў ствары-
нне адзінага цэнтра па прыцынцу на-
цыянальных прадстаўніцтваў, другі двух
асобных цэнтраў; цэнтру нерасейскіх на-
родоў і цэнтру расейскіх арганізацій. У
вабодвух праектах выключалася
якай-небудзь супольная палітычная
пляцформа, а мелася наўвеше толькі ка-
рдынацый

МВЭДЫСТЫ У РОЛІ ЗНАУЦЫ

(Заканчэнне з 3-й балону)

жыў, казалі — «узяць беларускае пытанская ў руці партыі». Гэта быў мус, а ня добрая воля.

А пра задаволенне чыліх «нацыянальных жаданняў», чылі палітыкі гаворыць факты бальшавіцкага гандлю спрадвечнымі беларускімі землямі і ў 1919—20 г.г., і ў 1940 г., і па другой сучаснай вайне? Ведама толькі адно: беларускі народ ня чураўся спадчыны пі ма ўсходняй ні на заходняй свае этнографічных землі і калі гэтыя землі аддадзены іншым, дык гэта рабіць ўсё тыль-да-брадзе для перакупу на свой бок зручнае пыхопленіе новых народоў, каб замацаўца пашыранае свае панаўнаніе.

Хлусіць Цанава, калі піша, што нібы «нікто з саміх беларускіх нацыяналістых ня верый у тое, што бальшавікі су-проць нацыянальнага вызваленія прыгнечаных расейскім імперыялізмам народнасці». Но ж для гэтага даволі шырака была ведамая нацыянальная пра-грамма бальшавіцкай партыі і для ўсіх быў зразумелымі лёзунгі ў нацыянальных пытаныні.

Беларускі грамадзкая думка ня вевала тады, як ня верыць і сініні ў бальшавіцкія лёзунгі ды бачыла ў слоўе «народнасць», жыўцом перанятага ад старога рэжыму азначэнне нерасейскіх народоў, абразу для сваёй нацыі. Ды як можна было верыць у спрауджаныя кіданы лёзунгі пра свядомие самавызначэнне народу, калі за лёзунгі неадступна ішоў гвалт, а свадоба самавызначэння разумелася як «самавызначэнне» паводле прынцыпу захавання цэнтралізаванай імпры, г. зи. паводля загаду, а не выйдзення народнай волі. Восе чаму беларускі рух пашыроў скіпамі шляхам, разгротваўся ў змаганні з бальшавізмом, укараваны перамогай ідеі поўнай незалежнасці, ад-кінуўши ўсялікі абласціліцца, як аген-туроў варожую праўду.

Асабліва вядомую праўну еднасці беларускага народа з бальшавікамі Цанава бачыць у партызанскім змаганні сялянскага выступлення без бальшавіцкага павадырства — мусу. Вось красамоўны факт. Як даведаемся ў таго-ж Цанавы, партызанская аддзялі «спаборнічалі» (гэты ўніверсалы спо-соб «грамадзкага» — партыйнага пад-супроць Немцаў у часе апошніх вайны. Але ў гэты здзялалася-б, асабліва важкі аргумент адпадае, супроць яго прамаўляе не відзен земешчаны аўтарам матар'ял.

Пачатак вайны наш народ, як і іншыя падсавецкія народы, сустрэў з надзеяй пазбавіцца ад абрываўда рэжыму. Нежаданні змагацца за савецкую юладу адразу-ж выявілася ў масавым ухіленіі ў войска. Немцаў сустрэлі насыцярожана, як кожнага чужынца. Насыцярожана-насьць перайшла ў варожасць адно тады, калі народ убачыў, што на месца ўчарайшага тэрарыстычнае дыктатуры прыйшла гэтакая-ж дыктатура новая. Маючы перад сабой напэўнае заўтра, на-род трymаўся ў баку ад збройнага хо-дання нацыстоўскага Бэрліну з бальшавіцкім Крамлём. Таму ў першыя ча-сяні пра партызаны ня было ў чуткі.

Бальшавікі, апрыгомнёўшы ад першага ўдару па іх, бяруцца за арганізацію партызанскіх, для якой мелі ўсе ўмо-вы з прычыны тупасці і беззгляднасці на-нямекай палітыкі. За лінію фронту пе-ракідаючыя цэлыя вайсковыя аддзелы, шавікі праводзілі ў акупаваных імі за най савецкай рачайнасці. Відаць і сам

фронтом глухіх лясістых мясцовасціх, куды Немцы ня мелі змогі дапаць і дзе быў адноўлены ўсе ворганы савецкай улады на чале з НКВД.

Наш народ быў ворагам гітлераўцаў, але гэта не звязацца доказам, што ён быў адданы бальшавікам.

Восе чаму ўсё высокія размовы пра савецкую патрыятызм беларускага сялянства, які нібы выявіўся ў партызанскіх, трэба адкінуць як традыцыйную і да-кулічную прапагандовую дэкламацію. Адкуль быў ўзіца патрыятызму — адданасці бальшавіцкаму рэжimu, калі яго ня было ў да-вайны?

Ня будзем запыняцца на Цанавым рас-хваліваныні дастатку й бацькі пава-еннага жыцця на Беларусі. Гэтае ба-гацькі мы неяк учавылі на фатады-мках «заможных» калгасных даярак, земешчаных у савецкім ілюстраваным часопісе. Было даволі, калі мы ўбачылі, на гэтых людзях вопратку, недасягну-ную, відаць, яшчэ з вайны. Савецкая пропаганда мае адзінную мэту, але для дасягнення гэтае мэты ўжывавае разна-стайныя тактычныя ходы. Сініні ўжо нельга, кажучы паразайскому «бросіць с катушкі» Беларусь. Таму навет Цанава

німожа адмовіць фактам, кажучы яго-нім словамі, — «вялікі імкненіяў да завеўвы нацыянальной незалежнасці і сібескай дзяржаўнасці» ў беларускага народа. Ня маючы магчымасці адмовіць гэты факт, бальшавікі сініні намагаюцца давесці, што вось гэтыя вяковыя імкненіі ўжыццяціліся й малі ўжы-цивіца адно ў злучнасці з савецкай Рассей, што ў вагульным спынілічным рэчышчы пад правадырствам расей-скай пльні мае месца ў беларускай пльні, а «буржуазныя нацыянальныя», бачыце, прадавалі Беларусь замежнай буржуазіі ў гэтым самым прадавалі не-залежнасці. Таму змаганне супрэс-«буржуазных нацыянальностых» звяза-цца змаганнем за незалежнасць Бела-руси. Спрытна, але танцтна, хлусціла.

Такім чынам галоўная перашкода за-нацыянальнасці. Яны, бачыце, дзесяці баўталіся ў муніцільнасці пльні народнай згоднасці з бальшавікамі. Але гэта было, а сініні запанавана суцэль-ная яснота. Таму Цанава ганарліва

цвердзіць, што еднасць народа з бальшавікамі сініні як ніколі раней мօнданій непарушна, бо «ні ў водным коточку беларускі зямлі не засталося месца для буржуазных беларускіх нацыянальностых». Верым, што асочаеца ў высочасці

каждай чылініка народнага жыцця — гэткі: «дамагчыся (парасейску) — добіт-ся — Я. М.) павалічынны асабовага скла-ду батальёну да 450 чал. за лік мясцовас-ціў. Чыкавы пункцік! А ці сіці застаюцца недасажнімі для рэжыму адзін бўй гэткі батальён, які «дамагаўся мус, што ў гэтых глыбінх перахоўваеца павалічынны? Галоўнае тое, што трэй пад-змаганіем за іншыя захоп на партызаны імі за-хапіцца, бо самі ня вельмі беглі, цы народу. Гэтую нашу веру мацце памятаючы іншычынны, галодны дзень навет факт існаванія бальшавіцкай прадпраганды: яе ні было-б, каб ўсё бы-ло так гладзенка й супадна, як выгледае ў большае: глыбін народнае съведама-га жыхарства». Чыкавы пункцік! А ці сіці застаюцца недасажнімі для рэжыму адзін бўй гэткі батальён, які «дамагаўся мус, што ў гэтых глыбінх перахоўваеца павалічынны? Галоўнае тое, што трэй пад-змаганіем за іншыя захоп на партызаны імі за-хапіцца, бо самі ня вельмі беглі, цы народу. Гэтую нашу веру мацте памятаючы іншычынны, галодны дзень навет факт існаванія бальшавіцкай прадпраганды: яе ні было-б, каб ўсё бы-

ло так гладзенка й супадна, як выгледае ў большае: глыбін народнае съведама-га жыхарства». Чыкавы пункцік! А ці сіці застаюцца недасажнімі для рэжыму адзін бўй гэткі батальён, які «дамагаўся мус, што ў гэтых глыбінх перахоўваеца павалічынны? Галоўнае тое, што трэй пад-змаганіем за іншыя захоп на партызаны імі за-хапіцца, бо самі ня вельмі беглі, цы народу. Гэтую нашу веру мацте памятаючы іншычынны, галодны дзень навет факт існаванія бальшавіцкай прадпраганды: яе ні было-б, каб ўсё бы-

ло так гладзенка й супадна, як выгледае ў большае: глыбін народнае съведама-га жыхарства». Чыкавы пункцік! А ці сіці застаюцца недасажнімі для рэжыму адзін бўй гэткі батальён, які «дамагаўся мус, што ў гэтых глыбінх перахоўваеца павалічынны? Галоўнае тое, што трэй пад-змаганіем за іншыя захоп на партызаны імі за-хапіцца, бо самі ня вельмі беглі, цы народу. Гэтую нашу веру мацте памятаючы іншычынны, галодны дзень навет факт існаванія бальшавіцкай прадпраганды: яе ні было-б, каб ўсё бы-

ло так гладзенка й супадна, як выгледае ў большае: глыбін народнае съведама-га жыхарства». Чыкавы пункцік! А ці сіці застаюцца недасажнімі для рэжыму адзін бўй гэткі батальён, які «дамагаўся мус, што ў гэтых глыбінх перахоўваеца павалічынны? Галоўнае тое, што трэй пад-змаганіем за іншыя захоп на партызаны імі за-хапіцца, бо самі ня вельмі беглі, цы народу. Гэтую нашу веру мацте памятаючы іншычынны, галодны дзень навет факт існаванія бальшавіцкай прадпраганды: яе ні было-б, каб ўсё бы-

ло так гладзенка й супадна, як выгледае ў большае: глыбін народнае съведама-га жыхарства». Чыкавы пункцік! А ці сіці застаюцца недасажнімі для рэжыму адзін бўй гэткі батальён, які «дамагаўся мус, што ў гэтых глыбінх перахоўваеца павалічынны? Галоўнае тое, што трэй пад-змаганіем за іншыя захоп на партызаны імі за-хапіцца, бо самі ня вельмі беглі, цы народу. Гэтую нашу веру мацте памятаючы іншычынны, галодны дзень навет факт існаванія бальшавіцкай прадпраганды: яе ні было-б, каб ўсё бы-

ло так гладзенка й супадна, як выгледае ў большае: глыбін народнае съведама-га жыхарства». Чыкавы пункцік! А ці сіці застаюцца недасажнімі для рэжыму адзін бўй гэткі батальён, які «дамагаўся мус, што ў гэтых глыбінх перахоўваеца павалічынны? Галоўнае тое, што трэй пад-змаганіем за іншыя захоп на партызаны імі за-хапіцца, бо самі ня вельмі беглі, цы народу. Гэтую нашу веру мацте памятаючы іншычынны, галодны дзень навет факт існаванія бальшавіцкай прадпраганды: яе ні было-б, каб ўсё бы-

ло так гладзенка й супадна, як выгледае ў большае: глыбін народнае съведама-га жыхарства». Чыкавы пункцік! А ці сіці застаюцца недасажнімі для рэжыму адзін бўй гэткі батальён, які «дамагаўся мус, што ў гэтых глыбінх перахоўваеца павалічынны? Галоўнае тое, што трэй пад-змаганіем за іншыя захоп на партызаны імі за-хапіцца, бо самі ня вельмі беглі, цы народу. Гэтую нашу веру мацте памятаючы іншычынны, галодны дзень навет факт існаванія бальшавіцкай прадпраганды: яе ні было-б, каб ўсё бы-

ло так гладзенка й супадна, як выгледае ў большае: глыбін народнае съведама-га жыхарства». Чыкавы пункцік! А ці сіці застаюцца недасажнімі для рэжыму адзін бўй гэткі батальён, які «дамагаўся мус, што ў гэтых глыбінх перахоўваеца павалічынны? Галоўнае тое, што трэй пад-змаганіем за іншыя захоп на партызаны імі за-хапіцца, бо самі ня вельмі беглі, цы народу. Гэтую нашу веру мацте памятаючы іншычынны, галодны дзень навет факт існаванія бальшавіцкай прадпраганды: яе ні было-б, каб ўсё бы-

ло так гладзенка й супадна, як выгледае ў большае: глыбін народнае съведама-га жыхарства». Чыкавы пункцік! А ці сіці застаюцца недасажнімі для рэжыму адзін бўй гэткі батальён, які «дамагаўся мус, што ў гэтых глыбінх перахоўваеца павалічынны? Галоўнае тое, што трэй пад-змаганіем за іншыя захоп на партызаны імі за-хапіцца, бо самі ня вельмі беглі, цы народу. Гэтую нашу веру мацте памятаючы іншычынны, галодны дзень навет факт існаванія бальшавіцкай прадпраганды: яе ні было-б, каб ўсё бы-

ло так гладзенка й супадна, як выгледае ў большае: глыбін народнае съведама-га жыхарства». Чыкавы пункцік! А ці сіці застаюцца недасажнімі для рэжыму адзін бўй гэткі батальён, які «дамагаўся мус, што ў гэтых глыбінх перахоўваеца павалічынны? Галоўнае тое, што трэй пад-змаганіем за іншыя захоп на партызаны імі за-хапіцца, бо самі ня вельмі беглі, цы народу. Гэтую нашу веру мацте памятаючы іншычынны, галодны дзень навет факт існаванія бальшавіцкай прадпраганды: яе ні было-б, каб ўсё бы-

ло так гладзенка й супадна, як выгледае ў большае: глыбін народнае съведама-га жыхарства». Чыкавы пункцік! А ці сіці застаюцца недасажнімі для рэжыму адзін бўй гэткі батальён, які «дамагаўся мус, што ў гэтых глыбінх перахоўваеца павалічынны? Галоўнае тое, што трэй пад-змаганіем за іншыя захоп на партызаны імі за-хапіцца, бо самі ня вельмі беглі, цы народу. Гэтую нашу веру мацте памятаючы іншычынны, галодны дзень навет факт існаванія бальшавіцкай прадпраганды: яе ні было-б, каб ўсё бы-

ло так гладзенка й супадна, як выгледае ў большае: глыбін народнае съведама-га жыхарства». Чыкавы пункцік! А ці сіці застаюцца недасажнімі для рэжыму адзін бўй гэткі батальён, які «дамагаўся мус, што ў гэтых глыбінх перахоўваеца павалічынны? Галоўнае тое, што трэй пад-змаганіем за іншыя захоп на партызаны імі за-хапіцца, бо самі ня вельмі беглі, цы народу. Гэтую нашу веру мацте памятаючы іншычынны, галодны дзень навет факт існаванія бальшавіцкай прадпраганды: яе ні было-б, каб ўсё бы-

Прыгожы прыклад

УЛ. КЛИШЕВІЧ

ВАСІЛЬ КАЛІНА

Раздзел II

I

Днанаццаць год прайшло бязмала,
Я не звяртаўся да пяра.
Зязюля ў лесе кукавала,
Расла пад сонцам дзетвара.
Сач я толькі я надзея
Пучок становіца радзея,
Як час крывавы і шалёны
Жане людзей на поле смерці,
Як ён мячом крывавым веріць,
Крывавіць мірныя загоны.

II

Няхай чытая мяне прабачыць.
Пісаць пазму я ня мог
У гэткі страшны час лядачы.
Калі ступіў я за парог
І свой пакінёў родныя край —
Не да пазмаў, я адчай
Трывогаю ахоніца цела.
Сучаснікі вы ўчора самі
Дрыжэлі ў страху над мячамі,
Хвала што галава ўцалела.

III

А край мой быў далёка ззаду,
Як немец рухаўся на ўсход.
Дамы гарэлі Сталінграду
У палоне паміраў народ.
У нас расселіся яны
Зачынічкі другой вайны:
Кур'я лавіў, браў які,
Пускалі к небу дымам вёскі,
Нясьлісія смерці адгалоскі,
Свісталі кулі і нагайкі.

IV

Замоўклі цяжкія гарматы,
Дыміцаць немецкі гарады.
Расейцы з прагнасцю расплаты
На гульбіцца прыйшлі туды.
На розных мовах шум і гам —
Сабры сабраліся ў Пацдам,
Святкуюць съявта перамогі,
А гэтым часам немецкі гвалціць.

(Заканчэнне з 4-ай балоны)

тэту Брудлей, якая мае шмат вестак аб камунізме і аб німецкай і польскай націльцах, здабытых падчас пражывання пад усімі гэтымі акупацыйямі, перадаць гэтыя весткі ў аўторак мяццоваму злуччыню рэзэрвістых авіцый. Спэцыяльна запрашошацца на гэты даклад жонкі рэзэрвісткі і сабры іхных сем'яў.

Спадарыня Вера Жызыньская, беларускай эмігранткай, якая жыве із сваёй сям'ёй у Пэоры, пастараецца расказаць рэзэрвістам і іхных сем'ям аб тых, якое вялікае значэнне маюць для іх амэрыканскія свободы і вольнасці... Аб тых, якія вераць у камунізм, яна гаворыць: «Яны зъяўляюцца съяліты і капаюць для саміх сябе магілу».

Дык астaeца выказаць нам нашае глыбокасце прызнаныне і ўзячнасць сп-ні Веры Жызыньской за яе ўмелую і ахвярную працу для пралаганды беларускага справы сярод Амэрыканцаў і пажадаць, каб і іншыя Беларусы ў вольным съвеце бралі зь яе ўзорны прыклад.

Пераводзіць вочы ён.
Ну, ці-ж гэта ня зъдзіўленыне?
Гукі робаць там съяды!
А той пан у здавалені
Вус пакручае руды.
— Ну, што скажаш? — Ой, паночку!
Я хацеў-бы ведаць ноты...
Пашкадуй мае цімноты:
Навучы, сікні зь мяне ночку,
Каб і я мог чытаць кнігі
І па нотах граць, як пан! —
Хлопец гне прад ім свой стан,
Не шкадуе тэй фатыгі.

Пан Галыга ўстаўі вочы,
Нібы крануты быў ён.
— Гм, вучыцца ты ахвочы! —
Сам цяпер ён быў зъдзіўлен...
— Ну, ты вольны... там пабачым...
Ідзі ў сад сабе гуляй,
Але, хлопча, памятай, —
Помні ты свой лёс жабрачы!
Вышаў хлопец на дзядзінец,
Ясны дзен... Багацьце, пых,
А ён тут адзін, чужкінец,
Ён адзін сярод чужых.
А ў душы, бы вір віруе,
Новы съвет устаў прад ім;
Ён так горне, так чаруе
Новым выглядам сваім.
У ваччу ўсё тая ноты,
Кропкі, хвосьцікі, кручкі...
Ох, як многа ў ім ахвоты
Расчытаць тая значкі!
Як-жа выканаць жаданыне?
Як заслону туую зъянць,
Што хавае съвет пазнаныня,
Як заклітая пячаць.
А тут, што ні крок, то дзіва,
Нібы баечны то кут!
Хлопец стаў, глядзіць маўкліва —

Трактат падпісаны у Ялце,
Становіца на свае ногі.

V

Німеччыну ніхто ня кліча,
Не абяцае перамог,
Зынкае Гітлер таямніча,
Німеччыне німа дарог.
Паліла ты — сама гарыпі,
Падвесілі цябе на крыж.
Папробуй ты сама цыкты,
Бо ёю іншых ты пайлі.
Дрыжы! Перад табой магіла
А рапіх у ланцугі закуты.

VI

Масква дыктуе дэмакратам
Свае жаданыне і правы:
Німеччыне — рахункі стратаў,
Німеччыну — без галавы.
Дзяліла Ялта і Пацдам:
Вось гэта нам, а гэта вам.
Кілішак быў прыемна съвежы,
Плылі ласкавыя прамовы,
Радзіўся съвет з падзелам новым,
Паўсталі ўжо на Эльбе межы.

VII

Прыемныя сібром трактаты
Каштуюць тысячы галоў.
Тады ўжо заход быў пракліты.
Бяжэнец не адзін зароў,
Калі на руки кайданы
Нам пераможніцы вайны
Накладвалі з нажом на горле
Вязлы да рук чырвоных катав
І ў гэты «роскіт дэмакрату»
Свабоды на зямлі памёрлі.

VIII

Гісторыя пра нас ня піша,
Палітика нас праміне.
Тады мы ўсе былі як мыши,
Хаваліся мы па вайне.
Бо нас, як трускі, глытаў
Масквы пражорлыкі удаў,
А нас на заходзе лавілі —
Чырвонаў была цана,
Свайг палітыкай яна
Зынішчала нас у новым стылі.

IX

Кранаць пакіну лёс наш чорны
Усё ў сабе перамагу,
Бо так ці іначай часу жорны
Не вымілююць з душы тугу.
Усякіх думак ѿмыні лес
У галаву маю залез,
Адкіну ўсё на бок старое
І бышцам рыбу на вадзе,
Што прагне на паківу ѹдзе,
Зъяўрнуся зноў я да героя.

X

Малюнкі бацькаўскага краю
Перада мною успылі.
Я вас прыемна ўспамінаю,
Мне мілай Случчыны палі:
Раўніны піхе красу,
Загоны буйнага аўсу,
Ічменю, жыта і пшаніцы.
О, як бы я хацеў туды,
Дзе ў зелені цвітуць сады,
Прыйсці радзіме пакланіца.

Ды толькі я ад вас далёка
У Каліфорніі жыву.
Буслou ня чую родныя клякат,
Не мну шаўковую траву.

XI

Чужыкі мне незнёмы птах
Зъвініць штодзённа у вушах
Німа зімы тут, вечна лета,
Дарогаў сънег не замятае,
Краіна сонца залатая
Красою кветкавай адзета.

XII

Карысьць гараніка і кія
Аснова права ўсіх правоў.
Хто можа тых любіць, якія
Пілі вякамі з бедных кроў.
Ці прыйдзе век той залаты
Калі-небудзь для бедната?

XIII

Адзін другога б'e, калечыць,
Вайна агнямі ў неба съвішча,
Дыміць вякамі папялішча
На раздарожжы чалавечым.

(Далей будзе)

П. Сыч

Яшчэ адзін

«Жыў на съвеце Лярон...» каць, а на памінках прыяцелі будуць расказваць вясёлыя прыгоды з нашага жыцця. А над тваей магілкай столікі мураванікі ляждзіц пад ногі, або на бакі — ніхто ня мог на любіць.

Людная, шумная, вясёлая Гэттэстрассэ. Мураванікі-людзі бягуть, сипячацца, праілюся сълёз. Гэта твае віна, бо цыбікі на любіць аратарскіх напісаў.

Столікі ў жыцьці давялося наслухацца моваў, прамоваў, заклікаў, маралай, лекцыя... А німа ля іх было над тваёй магілкай. Але на гэтыя прамовы, нават ты, калі чӯй, на магі-бы абурыцца. Гэта кожны, хто цябе знаў, хацеў сказаць табе на разыўтаныя некалькі слов падмацаваных шчырай сълзой. Такой мовай, якім хто валодаў, але шчыра, прыязна...

Грукат жыву й шапаценьне кветак съпанных на века дамавіны зъмяшаліся як удары жорсткай нінавісці й пашчоты кволага каханья.

Пасля застайся толькі курган белчырвона-белых кветак і шарфу, а на вокал кучка найбліжэйшых і — набалалая вesonанская цішыня. Не даходзіць сюды ні грукат жыцьцёвай хвалі, ні блізгудзя згітанаўных партыйных сварак. Бо калі-б дайшлі — кожны з нас съкнуб-бы: «Цішэй над гэтай магілкай!..»

Яшчэ адна магілка на нашым шляху... Колькі іх было і колькі будзе?... «Сыпі Працаўнік і Змагар...» Сыпі й якія жарты. Табе, нават па съмерці, съні, што змаганье ідзе, нарастает... Мы-ж з табой хваліліся, што на нашых паховінах ніхто не павінен пла- апошнія магілкі...»

З цыклу „Эротыкі і рамансы“

СУМНЫЯ ЛІРЫКІ

Гэй, Дзяўчына, пабег-бы над рэчку з табой! —

Глянь, як Нёмнам сінене, бруіща Дзьвіной —
Смагу сэрца угасіць зыркім серабром,
Шумам лесу упіцца, як добрым віном,
Званком сэрца падвесіць пад вясёлкі дугу,
Матылькі-пацалункі лавіць на лугу,
І, каб крылаў ня пеуць ім ды красы ня сціраць —
Мы-б пускалі іх вольна — каб зноў даганяць.
Пасыль ў ног-бы тваіх адпачыць я прысёў,
Пеў-бы песні табе, ў твае вочы глядзеў,
Чар натхнення зь іх піў-бы, сэнс жыцьця —
Шчасціца дзіўную казку табе-б расказаў.
Эх! пабег-бы з табой шчасціце-долю дзяліць... —
Ды на шыі гады, на нагах — мазалі.

Тут ні Нёмна няма, ня бруіща Дзьвіна,
І натхнення чужая не дae старана,
Крозы на't — як даўней — не даюць забыцьця,
Пёры крылаў разъвялі буры жыцьця,

I раўнісенькі-ж яны!
Слаўна тут, німа нікога,
Толькі съп'е чуваць дзіўны.
Ён прислуҳаўся — гудзеньне,
Мяккі звон і роўны шум,
Сугалосна злучэнне
Нівыразных песень-дум.
Ён успомніў ноты, пана
I мэлёдый ў знаках,
Ці: я ня тут пясянкоў нязнаны
Ноты склаў у тых лісткох?
Ён паслуҳаў: у гайданы
Гэтых голек съп'е чуваць...
Зноў гарыць у ім жаданьне
Мудрасць кніжную пазнаны.
O, які-б ён быў шчасціў, —
Каб меў мудрасці тэй ніць!
Ён пашоў-бы ў съвет маўкліві
Людзям вочы адчыніць...
Слаўна ў парку! А там, далей,
Лесу кудзерка відна.
Збоку хвоя — краля-краляй,
Так купчаста-зеляніца!
Прыпыніўся пад тэй хвой.
Лес усомніўся другі,
Лес далёкі, дарагі.
У тым лесе — яны дзве.
Была рада так Ганулька.
Дрозд съп'яваў на ўсе лады,
Кукавала штось зязюлька,
Mo' лічыла ім гады.
Ды якія? хто згадае?
Варажыла, ды пра што?
Эх, вясна ты маладая!
Хто на вечаў цябе, хто?
Заглядала ціш лясная
На лінняны дзіве касы...
Толькі ён да сонца знае
Гэтых съп'яваў гаралы.
I знайсці ён хоча слова,
Многа слоў, і слоў жывых,

Сум калодай цяжкой мне прыкуты да ног...

Гэй, Дзяўчына!

Пабег-бы з табой —

калі-б мог...

3. 8. 1954

* * *

Не, ліпай спакойнай Ты не разьмэдзішся,
На Табе незабудак ніянінасці і чар —
Над Табой подых буры шаленай расходзіцца,
У Табе прытаўся стыхіны пажар.
З Табой прачуваеща начаўшы
Душная, парная, што затручвае кроў,
З хмары навалы маланак магнэзій,
Дэманаў позіркі, град пяруноў.
Таму ў стыхі тваіх чараў дзікай
Стопіца сэрца, як кволы крышталь.
Усё-ж забыцца у жарыцы вялікай
Шэрый будзённасці й сэрца ня жаль.
У бурах стыхіных-стыхія паэтай,
Шкада толькі дурням раскошнага съвету:
Бо з буры амэбы да порту плынуць...

Мюнхэн,

29. 9. 1954

Каб тых гукаў сэнс і мова
Ясна выліліся ў іх.

Бліснуць у бяздоныні вячэрнія зоры,
Зямлю чуць авее таемная ціша, —
Імя тваё ў сэрцы мне думка напіша,
Імя тваё скажуць мне тыя прасторы,
Дзе срэбранны сер

Будуем Катэдральны Сабор

Мне ўспомніўся вось некалі чуты абра- цінцамі. У выгодных фатэлях цеплых зок-апавяданьне: тры каменішчыкі пра- люксусовых памешканьняў высухали даўным часам камінёў. Калі заможная парыскія мішчане ягоны іх папыталаўся падарожні, што яны ро- апэль — і першы раз ім іх слухаць — бяць, першы зь іх мэханічна адказаў: «я аднак гэты разам заклік быў зроблены шліфую каменем», другі сказаў — «я за- ту ў тую часцьльную часину. І стаўся ўза- рабляю на дабрабыт для свае «сям'і», а прафы цуд: кожны адгукнуўся на за- тройкі прамовіў — «я будуем катэдральны сабор».

Этты трэці каменішчык у сваёй сціп- лай працы бачыў вялікую мэту, ён буда- вай сабор.

І мне насынулася неяк дыгрэсія з намі — палітычнымі эмігрантамі і ўсплыло пытаньне: што-ж робім мы — ці абслу- гоўаем толькі мажнічную нейкую машыну на хвабрыны, ці зарабляем на аўта щэ- тэлевізію, ці будуем катэдральны сабор? І як я не разглядалася, гэты будаўні- чыкі сабору пабачыла ў мінішыні. Толькі невялікая частка нашай эміграцыі пра- плюе съведама над пабудовою нашага вя- лікага, съвестлага, нацыянальнага сабору — нашай незалежнай, вольнай Бацькаў- шыні.

А рэшта? Рэшта паступова за матары- яльнымі справамі згубіла ѹ гублею гэту асноўную мэту — яна бачыць толькі эга- істична ў сваёй працы матарыяльными

мэты. А, здавалася-б, так лёгка можна

гэта пагадзіць, трэба было-б толькі не

забывацца, а памятаць усьцяж, што-б мы не рабілі, мы будуем катэдральны са- бор.

Каждая найменшая зборка, кожная найменшая нацыянальная арганізацыя, кожная акадэмія ці выстаўка, наша нацыяналь- ная царква, уканцы грамадзкай працы кожны паасобнай адзінкі — гэта ўсё-ка- меніні для нашага сабору. І мы будуем яго, здавалася-б, так лёгка можна

зробіць, крок за крокам да мэты...

Толькі што на ўсё мы пры гэтым спра- ве, даўёкі на ўсё.

А так патрэбная ёсьць дапамога ўсіх, якія наша эміграцыя, калі на беспас- рэндня, дык хоць пасярэдня, хоць зра- зуменне ѹ спагад, хоць познёнае матары- яльнае падтрыманье. Бо ѹ узпрафы- могучы быць наядзальнейшыя майстры ма- мастакі, але калі на стане матарыяль- ная царква, уканцы грамадзкай працы

праца над пабудовою нашага Сабору.

Дык ўсё зводзіцца да нашага згоднага

и ахварынага спрацоўніцтва, да нашага

забывацца, што-б мы будуем катэдральны сабор.

Як знайсіці падобную хвіліну нам, якім словамі прамаўляць, як прасіць?

Як знайсіці дарогу да нашых белару-

скіх заможных мішчан, якія ў цэплых

памешканьнях сядзіць пры рады щэ- тэлевізійных апаратах, як зваруць іх

сумленье? У нас, прафы, не памерла

жыцця і падтрыманье. Но ѹ ўсё-ка- меніні для нашага сабору. І мы будуем

яго, здавалася-б, так лёгка можна

зробіць, крок за крокам да мэты...

Дык ўсё зводзіцца да нашага згоднага

и ахварынага спрацоўніцтва, да нашага

забывацца, што-б мы будуем катэдральны сабор.

Як знайсіці падобную хвіліну нам, якім

словамі прамаўляць, як прасіць?

Як знайсіці дарогу да нашых белару-

скіх заможных мішчан, якія ў цэплых

памешканьнях сядзіць пры рады щэ- тэлевізійных апаратах, як зваруць іх

сумленье? У нас, прафы, не памерла

жыцця і падтрыманье. Но ѹ ўсё-ка- меніні для нашага сабору. І мы будуем

яго, здавалася-б, так лёгка можна

зробіць, крок за крокам да мэты...

Дык ўсё зводзіцца да нашага згоднага

и ахварынага спрацоўніцтва, да нашага

забывацца, што-б мы будуем катэдральны сабор.

Як знайсіці падобную хвіліну нам, якім

словамі прамаўляць, як прасіць?

Як знайсіці дарогу да нашых белару-

скіх заможных мішчан, якія ў цэплых

памешканьнях сядзіць пры рады щэ- тэлевізійных апаратах, як зваруць іх

сумленье? У нас, прафы, не памерла

жыцця і падтрыманье. Но ѹ ўсё-ка- меніні для нашага сабору. І мы будуем

яго, здавалася-б, так лёгка можна

зробіць, крок за крокам да мэты...

Дык ўсё зводзіцца да нашага згоднага

и ахварынага спрацоўніцтва, да нашага

забывацца, што-б мы будуем катэдральны сабор.

Як знайсіці падобную хвіліну нам, якім

словамі прамаўляць, як прасіць?

Як знайсіці дарогу да нашых белару-

скіх заможных мішчан, якія ў цэплых

памешканьнях сядзіць пры рады щэ- тэлевізійных апаратах, як зваруць іх

сумленье? У нас, прафы, не памерла

жыцця і падтрыманье. Но ѹ ўсё-ка- меніні для нашага сабору. І мы будуем

яго, здавалася-б, так лёгка можна

зробіць, крок за крокам да мэты...

Дык ўсё зводзіцца да нашага згоднага

и ахварынага спрацоўніцтва, да нашага

забывацца, што-б мы будуем катэдральны сабор.

Як знайсіці падобную хвіліну нам, якім

словамі прамаўляць, як прасіць?

Як знайсіці дарогу да нашых белару-

скіх заможных мішчан, якія ў цэплых

памешканьнях сядзіць пры рады щэ- тэлевізійных апаратах, як зваруць іх

сумленье? У нас, прафы, не памерла

жыцця і падтрыманье. Но ѹ ўсё-ка- меніні для нашага сабору. І мы будуем

яго, здавалася-б, так лёгка можна

зробіць, крок за крокам да мэты...

Дык ўсё зводзіцца да нашага згоднага

и ахварынага спрацоўніцтва, да нашага

забывацца, што-б мы будуем катэдральны сабор.

Як знайсіці падобную хвіліну нам, якім

словамі прамаўляць, як прасіць?

Як знайсіці дарогу да нашых белару-

скіх заможных мішчан, якія ў цэплых

памешканьнях сядзіць пры рады щэ- тэлевізійных апаратах, як зваруць іх

сумленье? У нас, прафы, не памерла

жыцця і падтрыманье. Но ѹ ўсё-ка- меніні для нашага сабору. І мы будуем

яго, здавалася-б, так лёгка можна

зробіць, крок за крокам да мэты...

Дык ўсё зводзіцца да нашага згоднага

и ахварынага спрацоўніцтва, да нашага

забывацца, што-б мы будуем катэдральны сабор.

Як знайсіці падобную хвіліну нам, якім

словамі прамаўляць, як прасіць?

Як знайсіці дарогу да нашых белару-

скіх заможных мішчан, якія ў цэплых

памешканьнях сядзіць пры рады щэ- тэлевізійных апаратах, як зваруць іх

сумленье? У нас, прафы, не памерла

жыцця і падтрыманье. Но ѹ ўсё-ка- меніні для нашага сабору. І мы будуем

яго, здавалася-б, так лёгка можна

зробіць, крок за крокам да мэты...

Дык ўсё зводзіцца да нашага згоднага

и ахварынага спрацоўніцтва, да нашага

забывацца, што-б мы будуем катэдральны сабор.

Як знайсіці падобную хвіліну нам, якім

словамі прамаўляць, як прасіць?

Як знайсіці дарогу да нашых белару-

скіх заможных мішчан, якія ў цэплых

памешканьнях сядзіць пры рады щэ- тэлевізійных апаратах, як зваруць іх

сумленье? У нас, прафы, не памерла

жыцця і падтрыманье. Но ѹ ўсё-ка- меніні для нашага сабору. І мы будуем

яго, здавалася-б, так лёгка можна

зробіць, крок за крокам да мэты...

Дык ўсё зводзіцца да нашага згоднага

и ахварынага спрацоўніцтва, да нашага

забывацца, што-б мы будуем катэдральны сабор.

Як знайсіці падобную хвіліну нам, якім

словамі прамаўляць, як прасіць?

Як знайсіці дарогу да нашых белару-

скіх заможных мішчан, якія ў цэплых

памешканьнях сядзіць пры рады щэ- тэлевізійных апаратах, як зваруць іх

Будуем Катэдральны Сабор

Мне ўспомніўся вось некалі чуты абра- цінцамі. У выгодных фатэлях цеплых зок-апавяданьне: тры каменішчыкі пра- люксусовых памешканьняў высухали даўным часам камінёў. Калі заможная парыскія мішчане ягоны іх папыталаўся падарожні, што яны ро- апэль — і першы раз ім іх слухаць — бяць, першы зь іх мэханічна адказаў: «я аднак гэты разам заклік быў зроблены шліфую каменем», другі сказаў — «я за- ту ў тую часцьльную часину. І стаўся ўза- рабляю на дабрабыт для свае «сям'і», а прафы цуд: кожны адгукнуўся на за- тройкі прамовіў — «я будуем катэдральны сабор».

Этты трэці каменішчык у сваёй сціп- лай працы бачыў вялікую мэту, ён буда- вай сабор.

І мне насынулася неяк дыгрэсія з намі — палітычнымі эмігрантамі і ўсплыло пытаньне: што-ж робім мы — ці абслу- гоўаем толькі мажнічную нейкую машыну на хвабрыны, ці зарабляем на аўта щэ- тэлевізію, ці будуем катэдральны сабор? І як я не разглядалася, гэты будаўні- чыкі сабору пабачыла ў мінішыні. Толькі невялікая частка нашай эміграцыі пра- плюе съведам на пабудову нашага вя- лікага, съветлага, нацыянальнага сабору — нашай незалежнай, вольнай Бацькаў- шыні.

А рэшта? Рэшта паступова за матары- яльнымі справамі згубіла ѹ губле гэту асноўную мэту — яна бачыць толькі эга- істична ў сваёй працы матарыяльныя мэты. А, здавалася-б, так лёгка можна

гэта пагадзіць, трэба было-б толькі не забывацца, а памятаць усьцяж, што-б мы не рабілі, мы будуем катэдральны сабор.

Каждая наименшая зборка, кожная наименшая нацыянальная арганізацыя, кожная акадэмія ці выстаўка, наша нацыянальная царква, уканцы грамадзкай працы кожнай паасобнай адзінкі — гэта ўсё-ка- меніні для нашага сабору. І мы будуем яго, а памятаць усьцяж, што-б мы не рабілі, мы будуем катэдральны сабор.

Толькі што на ўсё мы пры гэты спра- ве, даўёкі на ўсё.

А так патрэбная ёсьць дапамога ўсіх, якія наша эміграцыя, калі на беспас- рэндня, дык хоць пасярэдня, хоць зра- зуменне ѹ спліг, хоць познёве матары- яльнае падтрыманье. Бо ѹ узпрафы- могучы быць наядзальнейшыя майстры ма- мастакі, але калі на стане матарыяль- я, уканцы грамадзкай працы для нашае Баць- каўшчыны, робіцца Амэрыканцы, А- гельцы і д. г. Д. Тут патрэбна супрацоў- ніцтва ўсіх, патрэбна беларускай — хоць тылнёвая школа, патрэбна беларускай книжка, трэба, каб балцкі гэту книжку, крок за крокам да моты...

Дык ўсё зводзіцца да нашага згоднага ѹ ахвярнага спрацоўніцтва, да нашага ахвярнага спрацоўніцтва, да нашага

якімі словамі прамаўляць, як прасіць? Як знайсіці дарогу да нашых белару- сікіх замішчань, якія ў цеплых памешканьнях сядзіць пры рады щі тэ- левізійных апаратах, як зваруць іх съмленьне? У нас, прафы, не памерла съмленьне? У съдзёны вечар на прадвеснікі ўсіх, патрэбна супрацоўніцтва і друкарні, друкаваныя часопісы й газеты змагаюцца ўсьцяж з матарыяльнымі цяжкасцямі й перашкодамі, але ўпорыста ѹ ста- ліца, крок за крокам да моты...

Дык ўсё зводзіцца да нашага згоднага

ахвярнага спрацоўніцтва, да нашага

ахвярнага спрацоўніцтва, да нашага